

Predikan

12 e tref. 2013, årg. 2

Psalmer: 236, 383, 246, 590

Pär-Magnus Möller

Det finns en tydlig linje i allt som Jesus gör; Han vill låta sin kärlek flöda fram till befrielse för alla människor. Där han går fram har liksom snikenheten, oginheten, hatet och hämnden ingen plats. När den uppretade folkmassan försöker kasta Jesus över stupet går han rakt igenom hopen. När de ogina fromma vill stena en kvinna för att hon haft en olycklig sexuell affär slår Jesus bort alla argument som hennes fiender har genom att lyfta upp den spegel som de själv kan se sig i – och plötsligt förmår ingen kasta första stenen. När de skriftlärdade förfasar sig över att Jesus umgås med syndare, horor och tjuvar, visar Jesus på den Gud som de menar sig tillbe och lyfter fram hans barmhärtighet som också är deras enda räddningsplanka. Fördomelsen tystnar där Jesus går fram.

I dagens evangelium möter vi kvinnan som burit på en sjukdom, en sjukdomsande, i arton år. Bördan var så tung att hon inte längre kunde räta på ryggen. Det enda hon såg var sina fötter och marken hon gick på. Hennes börda gjorde att hon inte kunde se sin medmänniska i ögonen – alla talade över hennes rygg. Hon var borträknad.

Jag tror att många kan känna igen sig i bilden av kvinnan. Våra bördor kan vara väldigt olika – de kan vara nämnbara eller onämnbara, självpåtagna eller kastade på oss. Den böjda ryggen kan vara bitterhet, smärta, hat, rädsla, ensamhet, mörker eller ångest. Den som burit en börda i arton år tar den till sist för given; ”- Detta är min lott Det är detta som givits mig, det finns ingen befrielse!” Så tänkte nog den krokryggiga kvinnan också. Ändå hade hon denna dag gått till synagogan för att lyssna på Jesus. Hon måste ha suttit en bit bort eftersom det verkar som om det tog ett tag innan Jesus fick syn på henne. Hade hon några förväntningar på denna dag? Troligtvis inte. Jesus var ju känd – det kunde ju vara kul att lyssna på honom.

Hon söker inte upp Jesus - det är han som kallar på henne. Han ställer inga ultimatum om tro eller lydnad - han bara befriar henne från bördan: ”-Du är fri från din sjukdom”. Han begär inga tack eller applåder. När Jesus lägger sina händer på henne är det plötsligt som om bördan aldrig funnits. Kvinnan rätar på ryggen, ser omgivningen i ögonen, och genast lyfter hon händerna för att prisas Gud.

Så ser vi gång efter annan hur Jesus befriar människor, upprättar dem och låter dem få starta på nytt igen. Hans kärlek forsar fram och han vill inget annat än att upprätta oss.

Men i hörnet satt synagogföreståndaren. Vi känner alla igen typen; rättrådig, oförvitlig, ett moraliskt föredöme. Han gjorde aldrig några fel men ansåg sig ha rätten att påpeka andras. Visst älskade han Gud – gav sitt liv i tjänst för honom – men samtidigt kände han inte Herren. I vilket fall kunde han inte ens glädja sig då andra fick lättade bördor att bära. Kanske bar han på en inre bitterhet mot Gud eftersom han aldrig själv fått känna glädjen av befrielse. Kanske tänkte han: Varför skulle denna fattiga kvinna bli så glad, hon som inte gjort något särskilt för Gud – medan han som gjort så mycket inte ens fått en killing att festa på! (För att travestera på en av Jesu liknelser) Nej, synagogföreståndaren kände inte igen Guds vek i det Jesus gjorde. Lagen sa ju att man inte fick arbeta på sabbaten – det fanns sex andra dagar som Jesus kunde använda om han nu tvunget skulle pyssla med det som han pysslade med.

Synagogföreståndaren – som vi nog också alla kan känna igen oss i – är en tragisk figur. Ogin, bitter – och så trång i sitt hjärta att det gör ont varje gång det slår. ”Hycklare” säger Jesus – troligtvis med mildhet i rösten eftersom Jesus känner också synagogföreståndarens kamp. Guds lag står inte över kärlekens lag – Kärleken är ju lagen i dess fullhet. Den fullkomliga lagen är den kärlek som ger ut sig själv för världens skull – Jesus är ju den kärleken – och den är den vi skall efterleva.

Det är som om Synagogföreståndaren inte förstår att allt som Gud vill är att upprätta och fylla våra liv med glädje, barmhärtighet, frid, kärlek, medmänslighet, godhet – det som bibeln kallar Shalom. Gamla testamentets lagskrivningar är bara ett sätt att i den historiska kontext Israels folk vandrade, hjälpa dem att leva gott, barmhärtigt, rättvist – i Shalom. På det sättet är lagen i Gamla testamentet ofullkomlig – den gäller inte alla – bara Israels folk. Vi lever genom dopet och tron i Kristus som är det nya förbundet. Vi påminns ju om det varje gång vi firar nattvard. ”Denna kalk ÄR det nya förbundet genom mitt blod, som blir utgjutet för många, till syndernas förlåtelse”. Synagogföreståndaren kände ännu inte till detta förbund – han levde under lagens bokstav – han hade inte förstått lagens fullhet; Kristi kärlek.

Genom dopet och tron får vi tillgång till livet i Kristus. I Kristus – i gemenskapen med honom – får vi sakta men säkert öva den frihet han ger. Frukten av livet nära Jesus är att min självfördömelse minskar, rädslan får mindre och mindre makt över mitt liv, mina synders börda får jag lägga vid Jesu kors, andras dom över mig mister sin makt eftersom jag får spegla mig i Guds kärlek, hoppet om evighetens tänds, frimodigheten ökar, kärleken till nästan förstärks, det nya livet, det hela livet, börjar sippra fram i mitt inre. Och med det kommer att jag blir mindre och mindre intresserad av att döma min näst, sätta regler för andras liv, jag får ett vidgat hjärta och blir barmhärtig. När Gud Ande

har gjort vad Gud vill i mitt hjärta förstår jag överhuvudtaget inte synagogföreståndarens perspektiv. Varför skulle Gud, han som skapat allt och älskar oss så intensivt att han sänder sin egen son för vår skull – varför skulle inte han vilja befria det barn som är bundet, mer än något annat. Han vill ju att vi alla skall fyllas av och leva i den fullkomliga lagen – kärlekens lag – som är Kristis själv. Det är hans ärende – han vill ge dig frid, shalom. Han vill göra dig hel också i dina egna ögon. Han ser vad som binder dig, vad som förminskar ditt liv och gör ditt hjärta trångt. Där Jesus går fram tränger himmelriket igenom. Lyssna vad Jesus säger till den krokryggiga kvinnan, synagogföreståndaren, mig och dig: ”-Du är fri...”